

TV recensie

JEAN-PIERRE GEELLEN

Bezopen

Nog maar enkele weken geleden, in de hoogtijdagen van het komkommerseizoen, bloeide een aandoenlijk nieuwtje op. De Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (STIVA) riep RTL op te stoppen met 'onzinnige zuipprogramma's' als *Oh Oh Cherso*.

De alcoholbranche vindt ineens dat de programma's tonen dat 'zuipen de norm is', iets waar de drankverkopers naar eigen zeggen gek genoeg niet blij mee zijn. Wat een nogal laat inzicht is, drie jaar na de eerste *Oh Oh Cherso*.

RTL-directeur Matthias Scholten reageerde even nuchter als huichelachtig. Toen de STIVA begon over de nog te verschijnen reality-serie *Het Wilde Oosten*, vond hij het knap dat STIVA al boos was zonder een seconde te hebben gezien. In die provinciale *Oh Oh Cherso* zou alcohol slechts een onderdeel van het programma zijn, zei hij. En: 'Het is tenslotte slecht televisie maken met dronken mensen.'

Dat bleek dinsdag op RTL5. De zender lanceerde de serie *Zon, zuipen, ziekenhuis*, een spin-off van het bekende procedé: jongeren op vakantie. Vol op het drankorgel. In vakantieoord in Mallorca, Griekenland en Bulgarije volgt de camera hen op jacht naar groezelig beeld.

Op Mallorca dronk een groep jongens op straat met reusachtige rietjes uit een emmer bier. Jordi wilde zijn bijnaam laten tatoeëren. 'Op m'n reet.'

Zijn bijnaam bleek een symbool: een duim, want daar deed hij iets mee, bij de meisjes. Hij wilde naar de tattooshop, maar hij was nog kotsmisselijk van de vorige avond. Bij een putdeksel ging hij over z'n nek.

De carnavaleske toon verraadt dat het er enkel om te doen is de dronken helden te eren

Een vriend keek lachend toe: 'Het maakt hem allemaal niet uit. Spijt heeft hij niet, geen schaamtegevoel. Geweldig. Ik ben trots op hem.'

In het Griekse Kavos was een Britse vrouw in laveloze toestand voor een kliniek gedumpt. Dokter Marlijn zag haar binnenkomen, 'in een rolstoel met haar jurk opgetrokken, zonder ondergoed aan'.

In Bulgarije trof de ook al Nederlandse dokter Netteke een jongen die met z'n dronken kop van de trap was gelazerd. Er was een hap uit zijn voet genomen, aan een traptree hing nog een lapje vlees. Netteke keek in de wand. Nuchter: 'Dat witte dingetje daar is zijn achillespees.'

Een andere jongen was bij het rennen drie meter over het asfalt gegleden. Zijn hand en knie lag open. Dat gebeurt vaak als je je coördinatie kwijt bent, zei de lokale dokter. Of hij misschien gedronken had?, vroeg hij naar de bekende weg. De jongen glunderde.

Leve de lol, dankzij de drank. Medicijnen? Niet als je er niet bij mag drinken.

Het werd door RTL allemaal opgediend volgens het bekende recept van reality: een paar minuten korte flitsen, dan vijf minuten reclame, gevolgd door een samenvatting van het voorafgaande. Korrelige shots, snelle montage. En dat alles overgoten met de olijke voice-over van Jeroen Kijk in de Vegt, wiens intonatie de vette knipoog moet verklanken.

Welwillend zou je het een documentaire-light over een subcultuur kunnen noemen, bedoeld om de jongeren een spiegel voor te houden. Maar de carnavaleske toon verraadt dat het er enkel om te doen is de gekte te vieren en de dronken helden te eren.

Aan een niet meer al te heldere gast op Mallorca: 'Heb je nog wat te zeggen tegen de mensen die naar Mallorca komen?' De jongen, wankelend: 'Niet doen. Niet doen. Je gaat hier naar de klote'.

Toch nog een stichtelijk woord. Maar het bleef allemaal knap bezopen.

Comedy

INTERVIEW RONALD SNIJDERS

Wat programmamaker, schrijver en presentator Ronald Snijders ook doet, absurd wordt het altijd. Vanavond is hij finalist in de tv-quiz *De slimste mens*. Waardoor drijft het absurdisme bij hem altijd weer naar boven?

Door **Nina Schuyffel** Foto **Ruben Uvez**

Van Absurdistan

Ik vind het wel een ambitieus plan hoor', zegt Ronald Snijders als hij hoort wat de bedoeling is van het interview. 'Ik kan wel wat over absurdistische humor vertellen, maar voorbeelden van goede absurdistische grappen? Dat vind ik moeilijk.'

Over absurdisme denk je niet na, absurdisme is er gewoon. Ronald Snijders (38) wil het maar even zeggen. Hij is programmamaker, schrijver en presentator. 'Bij alles wat ik doe, komt absurdisme telkens weer bovendrijven. Dat gaat min of meer vanzelf. Als ik een radioprogramma maak, probeer ik iets te doen wat het radio luisteren vervreemdt. Bij een televisieprogramma wil ik iets maken wat normaal gesproken niet te zien is.'

Het vreemdende aspect was ook de leidraad voor de tentoonstelling *Boijmans in Staat van Verwarring* in Museum Boijmans van Beuningen vorig jaar. Snijders speelde met de zintuiglijke ervaring van het museumbezoek. 'Op het toilet ging de expositie gewoon door. Hing er een bordje naast de spiegel: *U/jij*. Gemaakt tussen 1900 en 2000. Vlees, bloed, boten. Dat soort dingen.'

Wanneer ontdekte je het absurdisme?

'Toen ik 13 was kochten mijn ouders een typemachine. Zo'n ouderwetse met een typemachinelint. Daar ging ik verhalen op tikken. Tik tik tik. Ik heb een gelukkige jeugd gehad, er was eigenlijk niet zoveel op aan te merken. School was een beetje saai, Amersfoort was een beetje saai. De verveling die op de loer lag, kon ik te lijf gaan met fantasie.'

Je had ook sprookjes kunnen schrijven. Waarom koos je voor absurdistische humor?

'Ik liet me inspireren door de Britse humor van Monty Python. Briljante gasten en volstrekt intelligent. Graham Chapman was bijvoorbeeld afgestudeerd in de medicijnen. Hij had dokter kunnen worden, maar koos voor krankzinnige humor. Een combinatie tussen die twee onderstreept toch wel het succes van die groep.'

'Monty Python creëerde een wereld waarin het onmogelijke mogelijk

was. Ze hadden bijvoorbeeld de sketch *Ministry of Silly Walks*. Nou, als er twee dingen zijn zonder onderling verband, zijn het wel een ministerie en rare loopjes. Misschien ligt daar wel de essentie van het absurdisme: je laat twee niet met elkaar te verenigen concepten met elkaar botsen.'

Speciaal voor het interview heeft Snijders er een paar bedacht: grappen van zichzelf die hij geslaagd vindt. Of tenminste, dat heeft hij geprobeerd. 'In mijn voorleesperformance *Verkeerde Benen* zat een stukje waar altijd erg om gelachen werd. Ik dacht: misschien is dat dan wel een goed voorbeeld. Maar toen ik erover ging nadenken, begreep ik hem zelf niet.'

Wat was het voor grap?

'De monoloog ging zo: 'Ik werd even heel erg met mezelf geconfronteerd. Ja, je komt jezelf gewoon keihard tegen op zo'n moment. En ik weet niet of u wel eens uzelf bent tegengekomen, maar dat zal ongetwijfeld iemand anders zijn geweest.'

...
'Dat was de grap.'

Ik snap hem niet.

'Ik dus ook niet. Maar er werd altijd om gelachen. Toen dacht ik: klopt die grap eigenlijk wel? Wat is er grappig aan? Ook als ik na mijn show mensen vraag waar ze nou eigenlijk om moeten lachen, blijkt dat iedereen de grappen op een andere manier interpreteert. Dat is altijd zo met humor: het is vrij arbitrair. Wat ik leuk vind, kan iemand anders helemaal niet

leuk vinden. En zodra je erover gaat nadenken, is het niet meer grappig.'

Toch is er één tekst waar het absurdisme volgens Snijders op terug te voeren is. Die staat in een boek dat hij in 2006 samen met Fedor van Eldijk schreef. Een *Normaal boek* is een verzameling lijstjes, fictieve dialogen en verzonden krantenberichten. Het stuk heet 'Wat er veranderen moet, wil een auto een sinaasappel zijn':

1. Blik verwijderen
2. Ruitenwisser verwijderen
3. Achteruitkijkspiegel verwijderen
4. Er moet sinaasappelsap in zitten
5. Mensen moeten er niet in gaan rijden
6. Er moet een schil omheen zitten
7. Lampen verwijderen
8. Stoelen: een sinaasappel heeft geen stoelen (zeker geen vier)
9. Handschoenenkastje leegruimen, liever nog verwijderen
10. Reserveband weghalen, een sinaasappel heeft geen reserveband nodig
11. De auto moet klein en rond zijn, ter grootte van een sinaasappel
12. Geen benzine in gooien, dit bederft de smaak
13. Kan in netje, hoeft niet
14. Auto moet niet duurder zijn dan € 2,99 per kilo

Snijders: 'Ik weet nog dat we blij waren toen we dit hadden geschreven. Vervolgens gingen we verder: wat moet er veranderen wil een hond een lantaarnpaal zijn? En je geeft mensen thuis ook handvatten, want jij kunt het nu zelf ook. Wat moet er veranderen wil een kaas een radio zijn? Probeer maar.'

Waarom zou ik nadenken over twee concepten waarvan ik al weet dat ze onverenigbaar zijn?

'Je hebt gelijk, het is volstrekt onnodig. Maar dat is wel wat het grappig maakt. En ergens is absurdisme natuurlijk heel kinderachtig. Vrienden van mij hebben een kindje van 4. Die wees laatst naar me en zei: 'Jij bent een deur. Nee, jij bent een plafond. Nee, jij bent een raam.' Hilarisch vond hij het. Maar eigenlijk is dat wat wij ook doen: mensen zich het onmogelijke laten voorstellen. En de kortsluiting die dan ontstaat, is denk ik de kern van het absurdisme.'

MOZESEEND

Vanaf volgende week woensdag verschijnt een door Snijders verzonden neologisme op de achterpagina van deze krant. Bijvoorbeeld: **Mozeesend: een eend die niet kan zwemmen omdat het water steeds opzij gaat. Falliciteren: iemand feliciteren, maar dan niet met uitgestrekte hand. Weingruimtevaarder: iemand die zich laat afschieten in een raket van Easyjet. Een verzameling van duizend neologismen verschijnt in november met het boek *De Alfabetweter*.**